

VIK A1 Matematika,

10. Gyakorlati anyag

2015. november 9 - 13

1. Amennyiben létezik a határérték, adjunk „jó” δ sugarat az $\epsilon = 1/10$ (illetve ∞ határérték esetén a $K = 10$) értékhez!

(a) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{3x+1}{5x+4}$

(b) $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{x-16}{x^2-4x}$

(c) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5x+1}{3x+9}$

(d) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(1-x)^2}$

2. Számoljuk ki a határértékeket!

(a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2+4x-5}{x^2-1}$

(b) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x^3+3x^2}{x^2+1} - x \right)$

(c) $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{3}{1-x^3} + \frac{1}{x-2} \right)$

(d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^5 - 1 - 5x}{x^2 + x^5}$

(e) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x} + \sqrt[4]{x}}{\sqrt{2x+1}}$

(f) $\lim_{x \rightarrow 6} \frac{\sqrt{x-2} - 2}{x-6}$

(g) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt{1+x^2}}{\sqrt{1+x} - 1}$

(h) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}}{\sqrt[3]{1+x} - \sqrt[3]{1-x}}$

(i) $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{1-x^3} + x)$

(j) $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x + \sqrt{x + \sqrt{x}}} - \sqrt{x})$

(k) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+\tan x}}{\sin x}$

(l) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{\tan x} \right)$

(m) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2}$

(n) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin 7\pi x}{\sin 3\pi x}$

3. Igazoljuk: ha $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 1$, $\lim_{x \rightarrow x_0} |g(x)| = \infty$, és $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)(f(x) - 1) = b$, akkor

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)^{g(x)} = e^b.$$

Itt x_0 véges, vagy $\pm\infty$. Ennek segítségével számoljuk ki az alábbi határértékeket!

(a) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1 + \tan x}{1 + \sin x} \right)^{\frac{1}{\sin x}}$

(b) $\lim_{x \rightarrow 0} (\sqrt{1+x} - x)^{1/x}$

(c) $\lim_{x \rightarrow \pi/2} \sin x^{\tan x}$

4. Az alábbi képletekkel megadott folytonos függvények nem a teljes valós egyenesen vannak értelmezve; egy-egy izolált pont hiányozhat az értelmezési tartományukból. Állapítsuk meg ezen pontokban szingularitásuk típusát.

(a) $f(x) = \frac{3(1-x^2) + |1-x^2|}{2(1-x^2) - |1-x^2|}$

(b) $f(x) = \frac{x^2 + 2x - 3}{x^2 + 5x + 6}$

(c) $f(x) = \frac{x^2 - 9}{x^2(x-3)^2}$

(d) $f(x) = 3^{\frac{1}{x+1}}$

5. Határozzuk meg, ha lehetséges, a paramétereket úgy, hogy a függvény mindenütt folytonos legyen!

(a)

$$f(x) = \begin{cases} (x-1)^3 & \text{ha } x \leq 0, \\ ax + b & \text{ha } 0 < x < 1, \\ \sqrt{x} & \text{ha } x \geq 1. \end{cases}$$

(b)

$$f(x) = \begin{cases} x & \text{ha } |x| \leq 1, \\ x^2 + ax + b & \text{ha } |x| > 1. \end{cases}$$

6. Legyen f egy a teljes valós egyenesen értelmezett olyan függvény, hogy

$$\forall z \in \mathbb{R} : \exists \lim_{x \rightarrow z} (f(x)) =: g(z) \in \mathbb{R}.$$

Következik -e ebből, hogy f folytonos? És g ?